

GRIFFITH, ROBERT (1847 - 1909), awdur Cerdd Dannau

Enw: Robert Griffith
Dyddiad geni: 1847
Dyddiad marw: 1909
Priod: Isabella Griffith (née Davies)
Rhiant: Jane Griffith
Rhiant: John Griffith
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: awdur Cerdd Dannau
Maes gweithgaredd: Llenyddiaeth ac Ysgrifennu; Cerddoriaeth; Perfformio
Awdur: Robert David Griffith

Ganwyd 1 Mawrth 1847 yn y Glog Ddu, Llangernyw, sir Ddinbych, mab John a Jane Griffith. Yn 1853 symudodd y teulu i fyw i ymyl Llanrwst. Eglwyswr oedd ei dad, a'r fam yn Fethodist. Cafodd ei addysg yn ysgol yr Eglwys, Llanrwst, ac wedi gadael yr ysgol bu'n gwasanaethu yng nghartref 'Glan Collen,' ac yn Eglwys-bach gyda'r Parch. John Rougler. Prentisiodd ei hun yn saer gyda Robert Roberts, Pandy Tudur, a bu'n dilyn ei alwedigaeth yn Llanrwst.

Yn fuan wedi 1870 aeth i Fanceinion i wasanaeth y 'Lancashire and Yorkshire Railway Co.' fel saer. Yno daeth dan ddylanwad 'Ceiriog,' 'Idris Vychan,' 'R. J. Derfel,' ac eraill, a bu ganddo ran amlwg yn sefydlu 'Cymdeithas Genedlaethol Cymry Manceinion.' Bu'n lletya gydag 'Idris Vychan,' a dysgodd ganddo ganu'r delyn a chanu penillion. Ei gyfraniad gwerthfawr oedd casglu defnyddiau y *Llyfr Cerdd Dannau*, a gyhoeddwyd yn 1913; cafodd gynhorthwy gan ei wraig - Isabella Davies, nith i 'Ap Vychan' - i gyflawni'r gwaith.

Bu farw 8 Hydref 1909 a chladdwyd ef yn y Southern Cemetery, Manceinion.

Awdur

Robert David Griffith, (1877 - 1958)

Ffynonellau

Hunan-gofiant, mewn llawysgrif yn llyfrgell Coleg y Gogledd, Bangor

Adroddiad eglwys Moss Side

Darllen Pellach

Wyn Thomas, 'Griffith, Robert (1845-1909)', *Cydymaith i Gerddoriaeth Cymru* (Talybont 2018), t.198

Dolenni Ychwanegol

Archifau LIGC: [Robert Griffith, Llyfr Cerdd Dannau: ymchwiliad i hanes hen gerddoriaeth a'r dulliau hynaf o ganu \(Caernarfon \[1913\]\)](#)

Wikidata: [Q20734332](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC-RUU/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.